

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3 Intézet/Tanszék	Irodalomtudományi Intézet
1.4 Szakterület	Nyelv és irodalom
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Összehasonlító irodalom

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	LLT 2206 Irányzatok és módszerek a komparatistikában						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. T. Szabó Levente egyetemi docens						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Borbély András egyetemi tanársegéd						
2.4 Tanulmányi év	MACO	2.5 Félév	2	2.6. Az értékelés módja	vizsga	2.7 A tantárgy típusa	kötelező tárgy
	1						

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	2	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 A tantervben szereplő össz-óraszám	70	melyből: 3.5 előadás	56	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					8
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					8
Szemináriumok / házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					8
Konzultáció					2
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					0
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	28				
3.8 A félév össz-óraszama	98				
3.9 Kreditszám	4				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> • előadóterem, vetítő, internethozzáférés, laptop, hangszórók, tudományos adatbázisok
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> • szemináriumi terem, vetítő, internethozzáférés, laptop, hangszórók

6. Elsajátítandó kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • C1.1 • C 4.1. • C 4.2. • C 6.1. • C 6.2.
Általános kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • CT1 • CT2

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • bevezető és általános jártasság a komparatiztika történetében és kortárs nemzetközi módszertanaiban, azok egymáshoz való viszonyaiban
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • az előadás kevésbé iskolákat, irányzatokat, mint inkább a kortárs komparatiztika kérdésfelvetéseit, csomópontjait, problémaköreit, fogalmi körét mutatja meg • a szemináriumok az alapszövegek és a legfontosabb problémakörök közös olvasására, átbeszélésére, alkalmazására törekszenek

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadások	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Mi és mire jó a komparatiztika? Egy tudomány változó	Problémafelvetés és a	

önértelmezései. Az összehasonlító irodalomtudomány mai nemzetközi intézményrendszere: szervezetek, szaklapok, könyvsorozatok és módszertani irányok	irodalomolvasó hallgatók érintettségének kiderítése	
2. Nyelvszemléletek, többnyelvűség és összehasonlító irodalomtudomány	Problémacentrikus kérdésfelvetés	
3. A komparatiztikai politikái: társadalomértelmezések a kortárs összehasonlító irodalomtudományban	Idem	
4. Milyen a kultúra a komparatiztika felől nézve? A komparatiztika mint kultúratudomány	Idem	
5. A komparatiztika mint fordítástudomány. Kortárs fordításelméletek és az összehasonlító irodalomtudomány	Idem	
6. Médiumpolitikák és összehasonlító irodalomtudomány	Idem	
7. A társadalmi nem és a kortárs összehasonlító irodalomtudomány	Idem	
Kötelező irodalom: Pascale Casanova: <i>Republica mondială a literelor</i> , trad. Cristina Bizu, Curtea Veche, 2007. David Damrosch, <i>How to Read World Literature?</i> , Wiley-Blackwell, 2009. (vagy németeseknek: Evi Zemanek, Alexander Nebrig (Hg.), <i>Komparatistik</i> , Akademie Verlag, 2012.) Fried István: <i>Összehasonlító irodalomtudomány</i> , Budapest, 2012. Daniel-Henry Pageaux, <i>Képek</i> = Goretity József (szerk.): <i>Komparatiztikai szöveggyűjtemény</i> , Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 1998, 267-299.		
8.2 Szeminárium		
A szemináriumok az előadás által felvetett kérdéseket és szempontokra kérdeznék rá fontos kortárs világirodalmi szövegek, és kortárs társadalmi problémák segítségével	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Fontos komparatiztikai folyóiratok megtekintése: Helikon Irodalomtudományi Szemle, Nagyvilág, Comparative Literature	A hallgatók rávezetése az összehasonlító irodalomtudomány mint sajátos módszertani eljárás-együttes specifikumaira. A szemináriumsorozat célja, hogy a hallgatók belássák, felfedezzék ezeket a sajátosságokat, megértsék e megoldások miértjét és alapvető működési formáit és	

	képesek legyenek maguk is alkalmazni e módszertani gondolkodásformák alapvető megoldásait.	
<p>2. A hely keresése és a többnyelvűség. a közép-kelet-európa projekt. Danilo Kiš példája</p> <ul style="list-style-type: none"> Danilo Kiš, <i>Borisz Davidovics síremléke. Hét fejezet egy közös történetből</i>, Újvidék Forum Könyvkiadó, 1978. <p>Kiselőadás:</p> <ul style="list-style-type: none"> Fried István, „...az eredetiség alkotás”. <i>Nemzetképek – nemzettorzképek Kelet-Közép-Európában</i>, Korunk, 1999/5, 66-77. (http://epa.oszk.hu/00400/00458/00017/5k16.htm) 		
<p>3. Történet helyett: történetek. „09.11.” értelmezései filmen és a kortárs filozófiában.</p> <ul style="list-style-type: none"> „01'09'11 – September 11”, rendezte Youssef Chahine, Amos Gitai et al., 2002. <p>Kiselőadás:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bakcsi Botond, <i>A post mortem történelem vége. Posztmodern (?) történetfilozófiák és „szeptember 11.” értelmezései</i>, Világosság, 2006/1, 13-20. (http://www.vilagosság.hu/pdf/20060227155513.pdf) 		
<p>4. Az irodalom kultúratudományi (antropológiai) fordulata. A kultúra mint szöveg, kulturális idegenség, trauma, személyes olvasás.</p> <ul style="list-style-type: none"> Menyhért Anna, <i>Személyes olvasás. Traumairódalom</i>, in: Uő., <i>Elmondani az elmondhatatlant. Trauma és irodalom</i>, Bp., Anonymus/Ráció Kiadó, 2008, 11-29. Kertész Imre, <i>A muzulmán</i>, Múlt és jövő, 2009/1. (http://www.multesjovo.hu/hu/aitdownloadablefiles/download/aitfile/aitfile_id/173/) <p>Kiselőadás:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nemes Nagy Ágnes, <i>R. M. Rilke: Archaikus Apolló-torzó</i>, http://dia.pool.pim.hu/html/muvek/NEMESNAGY/nemesnagy00234a/nemesnagy00266/nemesnagy00266.html 		
<p>5. Intermedialitás. antropológia filmen, szociográfiában és az interneten. A cigánygyilkosságok tanulságai.</p> <ul style="list-style-type: none"> Fliegauß Bence, <i>Csak a szél</i>, 2012. Tábori Ádám, <i>Galgagyörk</i>, in: Uő., <i>Cigány rulett</i>, Bp., Európa könyvkiadó, 2014, 5-37. <p>Kiselőadás:</p> <ul style="list-style-type: none"> A cigánygyilkosságok blognaplója: http://ciganyvadaszat-per.blog.hu 		
<p>6. A nők és az irodalom, a „női írás”. A diskurzusok neme.</p>		

<ul style="list-style-type: none"> • Virginia Woolf: <i>Saját szoba</i>, Budapest, Mérleg Kiadó, 1986. <p>Kiselőadás:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sherry B. Ortner, <i>Nő és férfi avagy természet és kultúra</i> (http://whistler.uw.hu/meri/szakirodalom/ortnerferfi.htm) 		
<p>7. Egy „komparatív műfajtipológia” lehetőségei. Pásztorregény, bildungsroman, „gaybildungs”.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pier Paolo Pasolini, <i>Amado mio</i>, in: Uő., <i>Amado mio, Tisztátalan cselekedetek. Két kisregény</i>, Pozsony, Kalligram, 2008. <p>Kiselőadás:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a <i>Világirodalmi Lexikon</i> fejlődésregény/Bildungsroman szócikke 		

9. A szakmai testületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

<ul style="list-style-type: none"> • A tantárgy tartalma megfelel a korszerű hazai és nemzetközi összehasonlító irodalomtudományi normáknak. Ugyanakkor igyekszik olyan gyakorlati módon felvetni a legfontosabb módszertani kérdésfelvetéseket, hogy azok minél változatosabb interkulturális munkáltatói helyzetben használhatók legyenek.
---

10. Értékelés

A tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Ennek aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Jártasság az egyes témakörökben és a szakirodalomban	Írásbeli vizsga	50%

	A problémák kezelésének minősége.		A vizsgára belépőként szolgál egy olyan, áprilisban sorra kerülő foglalkozás, amelyen a tárgy oktatói és hallgatói közösen beszélnek át Strindberg <i>Julie kisasszony</i> című darabját, illetve a KMSZ-ben színpadra állított változatát komparatiztikai szempontok mentén.
	Logikus érvelés, árnyalt fogalomhasználat.		
10.5 Szeminárium	1. A vitaindítók, az egyéni és csoportos bemutatók, illetve az egyes szemináriumokhoz kapcsolódó rövid írásbeli gyakorlatok és feladatok értékelése 2. a szemináriumokra való felkészültség, rendszeres aktív részvétel, a véleményformálás gyakorisága, az érvelés minősége		25 % és 25 %
10.6 Minimális követelmények			
<ul style="list-style-type: none"> • a kötelező szép- és szakirodalom alapos és átgondolt ismerete • az összehasonlító irodalomtudomány legfontosabb hazai és nemzetközi kiadványainak ismerete • jelenlét a szemináriumon (1 hiányzás megengedett) • a félév során kétszer egy közös szemináriumi feladatban részt venni • a szemináriumokhoz kapcsolódó írásbeli feladatok, gyakorlatok legalább felének a teljesítése • vizsgatételek az előadás anyagából 			